Год II   Субота, 14 студня 1922 г.   № 9 (18)

РАНІЦА

штодзенная, грамадзкая, палітычная і літэратурная газэта

АДРЭС РЭДАКЦЫІ і КАНТОРЫ: Вільня, Вострабрамская № 4, „Hotel Szlachecki" пак. № 2. Рэдакцыя адчынена што дня, апрача сьвят, ад 11 да 1 і ад 5 да 7 гадз.

Цана нумару 20 марак.
Падпіска на 1 мес. . . 400 марак.
З перасылкай 1 „ . . 500 „
За граніцай ў два разы даражэй.

ЦАНА АБВЕСТАК:
За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м.
ў таксьце . . . . 75 м.
за тэкстам . . . . 40 м.
Для шукаючых працы на 10 прац. таней.

Усіх чытачоу Вітаем з Новым Годам!

Вільня, 14 Студня 1922 г.

Скончыўшыяся выбары ў Віленскі Сойм з'явіліся павучыцельным малюнкам, з якого лёгка бачыць настрой насяленьня і адносіны яго, як да будучага Сойму, так і да тых партыяў, якія змагаліся паміж сабою ў час выбарнай кампаніі.

Перш усё трэба адзначыць, што агітацыя проці выбараў з боку літоўцаў, віленскіх жыдоў і беларускай групы Віл. Нацыян. Камітэту, ня мела ніякага ўплыву на насяленьне.

І жыды, і літоўцы і, тым балей, беларусы, пайшлі да выбарных урнаў.

Аб гэтым сьведчыць высокі процэнт, галасаваўшых дахадзіўшы, як напрыклад, у Браслаўкім павеце, гдзе шмат літоўцаў і жыдоў, да 80 проц. у Віленскім да 77 проц. у Ашмянскім да 75 проц., у Трокскім і Сьвенцянскім паветах вышэй 50 проц.

Што датычыцца партыяў, дык найбольшы лік мандатаў, як ведама, ў Вільні атрымалі эндэкі, разьвіўшыя наймацнейшую агітацыю і, разумеецца, распалагаўшыя значнымі сродкамі і кадрам пэўных агітатараў і інструктароў.

На паветах эндэцыя ні якога ўплыву ня мела. Але там прадвыбарная кампанія выявіла вельмі прыкры факт, аб яком сьведчаць нашы карэспандэнты з Ашмянскага павету, гдзе як ведама, беларусы выставілі сваіх кандыдатаў ў Сойм (сьпіскі № 5 ў Ашмяне і № 6 ў Камаях).

Здавалася бы, што адносіны да гэтых сьпіскаў з боку польскіх партыяў павінны былі быць ня толькі карэктнымі, але прыхільнымі і дружасьцьвенымі, бо сьпіскі выстаўляліся ад тых беларускіх арганізацыі і партыяў, якія моцна трымаюцца польскай арыэнтацыі і жадаюць найхутчэйшага далучэньня Сярдковай Літвы да Польшчы.

Гэтыя беларускія арганізацыі і партыі ўвесь час змагаліся з беларускімі групамі, стаючымі на грунце нямецка-літоўскай і бальшавіцкай арыэнтацый.

Агенты Ластоўскага, беларускіе эсэры і групы, базіруючыя на пастановах Пражскай нарады, рабілі ўсе мажэбныя крокі, разьвілі моцную агітацыю, ня стыдзіліся, навет, пусьціць у ход інсынуацыі і плёткі, каб дыскрэдаваць сваіх праціўнікаў у вачох беларускага насяленьня і ўнушыць яму анті-польскі настрой. Аб гэтым сьведчаць ня толькі пастановы, так званага „Беларускага Ураду Ластоўскага", але і пастанова „Віленск. Белар. Нацыян. Камітэту", адкрыўшага кампанію проці выбароў ў Віленскі Сойм. Аб гэтым сьведчаць і тыя стацьі, якія друкаваліся ўвесь час у „Белар. Ведамасьцях", „Беларускім Звоне" і „Крыніцы". Напрыклад у „Белар. Вед." у N 1 за гэты рок у палітычным аглядзе „За Год" пішуць:

„Пасьля Рыскай умовы, падзяліўшай Беларусь паміж Польшчай і Савецкай Расеяй, беларусы Віленшчыны, Горадзеншчыны і часткі Меншчыны апыніліся ў найгоршым палажэньні, горшым навет ніж пад Савецкай Расеяй, дзе ёсьць хоць слабая магчымасьць разьвіваць нацыянальную справу ў Савецкай Беларусі."

З гэтых радкоў ясна відаць тое пачуцьце, якое носяць у сваім сэрцу да Польшчы беларусы антыпольскай арыэнтацыі, для якіх Савецкая Беларусь з'яўляецца хоць і на ідэалам, але ўсе пажаданай і вельмі прыемнай.

Не гледзячы на гэтую сытуацыю Беларускай справы, амаль ня ўсе польскія інструктары і агітатары, ў Ашмянскім і Камайскім выбарных вакругох, вялі варожую агітацыю проці выбарных беларускіх сьпіскаў і трэба прызнацца, гэта агітацыя мела ўплыў.

Дзеля чаго гэта рабілася?

У лепшым выпадку — гэта проста незразумеласьць і неасьведамленасьць польскіх інструктароў і агітатараў, не спасобных арыэнтавацца ў запутаным лабірынце беларускай справы.

Добра толькі тое, што наш беларускі народ усё-ж разабраўся ў палітыцы мамэнту і ня пайшоў за ворагамі Польшчы, нападаўшымі яму дэрэктывы габінэту Ластоўскага і К-о.

Будзем спадзявацца, што абмылкі, зробленыя ў часе выбараў у Сойм па незразумеласьці і неасьведамленасьці агітатарамі і інструктарамі польскіх партыяў, у будучыне не паўтарацца і іх адносіны да беларускага нацыянальнага руху і да тых партый і арганізацый, якія ідуць па шляху лучнасьці з Польшчай, зьменяцца ў бок прыязні і прыхільнасьці.

✦✦✦✦

З Новым Годам!

З новым годам! браты сяляне!
З новым годам сябры!

Хай гэты год Вам шчасьця прынясе, хай гэты год будзе нашым вызваленьнем, хай гэты год Бацькаўшчыну збудзіць!...

У гэтым годзе скажам пагарда, сьмела:
Дос няволі, дос зьдзеку, гвалту над намі!

Сьцяг свой бел-чырвона-белы пагардаю рукой ў вышыню падымем пад сама неба!..

Усім народам скажам:

Хочам жыць вольна, бяз ніякай навалы. Хочам аб'еднаць усіх!

Каб ня было ў нас балей ні ворагаў, ні нядолі, ні панурага жыцьця!

Дык гэй браты!

Ужо дыша лес вясною і нас да сябе заве. Пад гоман хваль вазёр і рэчак узбуджаных вясною. Хай голас наш учуюць усе народы.

Досьць зьдзеку і нядолі!

Дзяргач.

✦✦✦✦

ТЭЛЕГРАМЫ.

ПАРЫЖ. 13. І. (А. В.). Брыан прэдлажыў Радзе міністраў праэктумовы аб французска-ангельскіх гарантыях Лейд-Джоржам.

ЖЭНЕВА. 13. І. (А. В.). На сягоньняшнім паседжаньні Рады Лігі Народаў разглядаўся пратэст Ковенскага ураду проці выбараў ў Віленскі Сойм.

ПАРЫЖ. 13. І. (А. В.). Найвышэйшая Рада разглядала праграму Генуэнскай Канфэрэнцыі. Пасьля разгляданьня фінансавай часьці і парадку дня, маючаю ў сабе справы валютаў, цэнтральных і эміссійных банкаў, справу ўстаўводаўчую аб вышэпамечаных рэчах, а роўна-ж і аб чэках, найвышэйшая Рада пастанавіла, што канфэрэнцыя можа наогул адбыцца толькі ў тым выпадку, калі запрошаные на канфэрэнцыю гаспадарства згодзяцца прыняць рэзалюцыю аб выключэньні з парадку дня спраў палітычных.

РЫГА. 13. І. (А. В.). Латышскі старшыня міністраў п. Мэеровіч, ў размове з карэспандэнтамі, вызказаў надзею, што Рада Лігі Народаў ня будзе дамагацца гарантыі народных меншасьцей ў Латвіі на тых-жэ засадах, як ад Польшчы ў вэрсальскім трактаце, бо цяпер, пры напдыве ў Латвію непажаданага элементу з ўсхода, яна мусіць быць, ў гэтай справе, вельмі асьцярожнай.

РЫГА. 13. І. (А. В.). У зьвязку з праэктараным ангельска-італьянскім гандлёвым трактатам, у Рыгу прыехаў латышскі пасол ў Лёндыне п. Біссенек.

ВАШЫНГТОН. 13. І. (А. В.). П. Гугес назначэн старшынёй амэрыканскай дэлегацыі на гаспадарчэй канфэрэнцыі.

БРУСЭЛЬ. 13. І. (А. В.). Спадзяюцца што Бэльгія возьме удзел ў ангельска-францускім саюзе.

РЫГА. 13. І. (А. В.). У Рызе закончыліся пасяджэньня з'езду латышскіх сацыялістаў. З'езд выказаўся за распачатак добрых адносін балтыцкіх гаспадарстваў з Маскоўшчынай, і проці вайсковай канвэнцыі з Польшчай.

БЭРЛІН 13. І. (А. В.) Жыцьцё ў Нямеччыне ў сьнежню падаражэла на 15 пр. проці лістапада.

БЭРЛІН 13. І. (А. В.) „Voss. Zeit." даносіць, што канфэрэнцыя ў Канне закончыцца ў будучым тыдню.

ПАРЫЖ 13. І. (А. В.) Брыян падаўся ў адстаўку. Стварэньне новага габінэту мае быць даручано Піокарэ'му.

БЭРЛІН. 13. І. (А. В.) Тутака паведамляюць, што проці цяперашняй палітыкі францускага ураду расьце, што раз, мацнейшая апазыцыя францускага парлямэнту. На чале апазыцыі стаіць пасьледавацель Клеманса — пасол Клёц.

✦✦✦✦

Асьвета у Савецкай Беларусі.

(Ліст у рэдакцыю.)

Хто ня ведае, якое „добрае" жыцьце ў бальшавіцкім „раі?"

Хто ня чуў пра зьдзекі камуністаў над сьв. верай? Хто ня чуў пра расстрэлы заўсім нявінных людзей, пра страшэнные турмы чразвычаек, гдзе людзей мучаць цэлымі гадамі, трымаючы іх у голадзе і холадзе?

Хто ня ведае таго, што жыцьце там гдзе пануюць камісары і камуністы, куды хужэй, чым катарга Акатуя і Нерчынска?

Цэлая дзяржава бьецца ў прадсьмертных сударгах, мільёны уміраючых з голаду клянуць камунізм і яго павадыраў — Леніна і Троцкага. Няма ў Саўдэпіі вугла, гдзе бы не раздаваўся гвалт, ня чуліся бы стоны і зьдзекі, рогат камісараў, здымаючых апошнюю кашулю з працоўнага чалавека.

Ня лепш жывецца і ў той часткі Беларусі, якая знаходзіцца пад бальшавіцкім цяжкім бытам.,. І там людзі стогнуць у няволі; і там людзей, нашых беларусоў, сотнямі расстрэліваюць, мучаць у турмах, адбіраюць апошняе дабро, нішчаць гаспадарку...

А што робяць з дзяцьмі? Божачка мой! Яны убіваюць душу дзіцяці, яны насілуюць прыроду чалавечую.

І вось цікавая рэч. Не гледзячы на ўсе ўжасы жыцьця у „Савецкай Беларусі," не зьвертаючы увагі на страшэннае зло, якое прынясло на нашу Бацькаўшчыну

каўшчыну панаваньне бальшавікоў, знаходзяцца ні бы то „беларускія газэты,“ якія пішуць быццам у Савецкай Беларусі вельмі добрае жыцьцё.

Напрыклад, газэта „Беларускіе Ведамасьці“ — орган „Віленскага Беларускага Нацыянальнага Камітэту, амаль ня ў кожным нумару, перадруковывае з Савецкіх газэт, выходзячых у Менску, тэндэнцыйныя нататкі і карэспандэнцыі ад жыцьця ў Савецкай Беларусі.

Так, у Nr. 15 „Б. В.“ памешчаны перадрукованыя з „Савецкай Беларусі“ карэспандэнцыі, якія з'яўляецца наглым ашуканствам, і рэкламай бальшавіцкіх парадкаў.

Першая карэспадэнцыя з мястэчка Дукора, Ігуменскага павету, аб выпуску 35 настаўнікаў першых каротка тэрмінавых пэдагагічных курсаў. Што гэта за курсы — ведама ўсім нашым партызанам.

Курсы істнавалі толькі на паперы. Лекцыі ня чыталіся, бо ня была каму рэтаць. Калі прыйшоў час, дык загадчык курсамі, напісаў у валасны аддзел народнай асьветы, аб выпуску настаўнікаў, Так адбылася камэдыя гэтых „тэрмінова пэдагагічных курсаў. Гэта можа пасьведчыць адзін з нашых сяброў зяленадубец Сава, які сам залічыўся на курсы, каб схавацца ад бальшавіцкіх камісараў.

Другая карэспадэнцыя — шэдэур лгацтва, і гэтакая школа ў кожнай вёсцы. С. Акцябрскае Бабруйскага павету.

З'езд сельскіх саветаў Акцябрскай вл. пастанавіў, адчыніць школы па ўсіх вёсках памяшканьня для школ павінны пашукаць самі сяляне.

Тым часам у Бабруйскім павеце, ня то што ў кожнай вёсцы, але ва ўсем павеце цяпер няма і дзесятка школ. Да і ў тых школах, якія ёсьць, дзеці ня вучацца, а гуляюць і нават, соромна сказаць, займаюцца палітыкай. Вучыцелі нічога ня могуць зрабіць. У школах істнуюць камуністычныя ячэйкі з дзяцей 10—13 гадоў, якія робяць, што хочуць. Падручнікаў заўсім няма, паперы так сама. За тое дзеці кожны тыдзень зьбіраюцца на ігрышча, пяюць інтэрнацыанал і ўжо ня лічацца ні з Бацькай ні з маткай. Заўсім адзічалі і агрубелі — бытцам растуць дзікія звяркі.

Вось вам і школы ў кожнай вёсцы!

Далей яшчэ карэспадэнцыя: „Змаганьне з няпісьменнасьцю“ с. Цытва, Ігуменскага павету. Ва усёй Цытвянскай воласьці пачата зьнішчэньне няпісьменнасьці:

Цікава, як можна змагацца з няпісьменнасьцю, калі няма ні падручнікаў, ні паперы?

Якое можа быць змаганьне з няпісьменнасьцю, калі на весь павет ёсьць ня болей двух дзесяткаў вучыцялёў?

Усе гэтыя карэспадэнцыі пішуцца толькі для таго, каб чорнае зрабіць белым, а перадруковывае іх той, хто спагадае бальшавікам.

Сыч.

⁂

Навіны у тры радкі.

Ковенскі урад адмяніў распараджэньне аб высылцэ з Коўны Вальдэмараса і Тубэліса.

* * *

Пасьля адходу немцаў у Белавежскай пушчы ня была відаць зубраў.

У апошні час паведамляюць, што у Белавежы бачылі аднаго зубра.

* * *

У Маскве, ў літоўскай місыі, забіты ваены аташэ Алізоніс.

Убійца Золоткоў арыштаваны.

* * *

У Бэрліне гэтымі днямі адбыўся кангрэс анархістаў. Кангрэс прыняў рэзалюцыю, асуждаючую Савецкі Урад.

* * *

Група жыдоўскіх капіталістаў закупіла 15 караблёў для будучага жыдоўскага флоту. Параходы будуць курсіраваць па Срэдыземнаму і Чорнаму марох. Пад сыянскім штандарам.

Весткі з Варшавы.

Разам з польскім паслом у Рызе п. Едко-Наркевічэм прыехалі да Польшчы некалькі латышскіх фінансістаў, з мэтай распачаць польска-латышскіе гандлёвыя адносіны.

У хуткім часе распачнецца канфэрэнцыя з імі аб гэтай справе.

Французскі консул у Варшаве п. Картэрок атрымаў пасаду консула ў Бразыліі. Консулам ў Варшаву назначаецца, былы Кіеўскі консул п. Арке.

Выдзел абязпячэньня зноў зьніз́іў цэны на артыкулы першай патрэбы, прадаючыеся ў мяйсцовых крамах.

На пасяджэньні Рады Міністраў разглядалася справа аб польска-савецкай гандлёвай ўмеве, якую цапірае п. Карахан.

Разважаньне гэтай справы мае быць у Маскве ці ў Варшаве. Тэрмін і мейсцэ будуць устанаўлены пасьля павароту Карахана з Масквы. З польскага боку назначаецца міністар Страсебург, а с боку саветаў, здаецца, Карахан.

⁂

ХРОНІКА.

Генерал Жэлігоўскі.

Генэрал Жэлігоўскі прыбыў у Быдгошч, гдзе і часова застанецца.

Састаў Сойма.

У будучым Сойме эндэкаў будзе ня балей 40 проц. агульнага ліку дэпутатаў.

R. L., Odrod., P. P. S. і дэмакраты будуць мець большасьць 60 проц.

Памешканьне для Сойму.

Пачаліся работы па рамонту памешканьня для Сойму. Пачалася арганізацыя канцэлярыі Сойму.

Прыбыцьця Японскага апатэ.

12 студня ў Вільню прыбыў ваенны аташэ Японскага пасольства ў Польшчы маёр Ямазакі.

Навагодні падатак.

У рэстаранах і клюбах у дзень сустрэчы Новага Году собрана 775.908 мар. на карысьць скорай медзіцынскай дапамогі.

Ліквідацыя чорнай гельды.

Кажуць, што ў хуткім часе ліквідуецца чорная гельда. Спэкулянты, гандлюючыя заграпічнай валютай, будуць высяляны з Сярэдняй Літвы.

Палескія Успаміны.

(Маленькія абразкі.)

7. Возера Князь.

Ужо сонца стаяла высока, калі нас прыйшла будзіць Ганка.

— „Уставай!“ гаманіла яна, тузаючы Міхася, але ён мусіць знарок ня кратаўся, а наадварот пачаў храпець яшчэ мацней. Я адчыніў вочы.

— „Ці ўстаеш ты, ці не?“ тузала сястра брата.

— „Хай сьпіць“ адказаў я.

— „А вы ўжо ня сьпіцё, я толькі зьбіралася і вас будзіць, ось як і брата“, казала яна.

Раптам Міхась ускочыў і злавіў сястру за ногі.

— „Ай!“ узьвізгнула тая ад неспадзеўкі і звалілася на брата.

— „Ось я табе дам! Будзеш ведаць, як будзіць брата!“ казаў Міхась і ўзяўся яе казытаць.

Але Ганка хутка вырвалася з рук брата і ўцякла.

—Прыходзьце піць гарбату!“ крыкнула яна, выбегаючы з альтанкі.

Добра пад'еўшы, я і Міхась забралі стрэльбы і пайшлі на возера...

Ішлі мы гушчарам лесу па сьцежцы, якую добра ведаў Міхась. „Гэтак — казаў ён — будзе бліжэй.“

Па дарозе мы бачылі шмат цяцярукоў, але не стралялі, бо меркавалі, што калі будзем вяртацца, дык спарней будзе прынясьці птушкі да хаты, чымсь цяпер цягацца з імі.

Некалькі разоў сядалі мы адпачываць, але ня было яшчэ ніякай прыметы аб бліскасьці вады. Але ось праз вярсты з дзьве, пацягнула з пераду халадком і хутка мы апынуліся сярод густой травы, а праз шагоў 300 скрозь ствалы дзераваў заблішчэлі хвалі возера...

— „Вось і возера!“ сказаў Міхась, першы выходзючы з лесу...

Колькі хапала вока была вада, і другі бераг віднеўся як бы пакрыты туманам.

— „Дык вось яно, возеро Князь, пра якое я чуў шмат лягендаў... Ось яно! У ваўсей сваей пекнаце перада мной!“

Шмат корміць яно нашых братоў; шмат карысьці мае з яго селянін...

На берагох яго то там, то сям стаяць вёскі. Бягуць хвалі адна за другой. Стройна стаіць сітняк, далёка занімаючы ваду. Па ім так сама ходзяць хвалі, але ня зялезнага колеру, як па вадзе, але зялёныя, да якіх цягне і здаецца сярод іх найшоў бы адпачынак ад усіх трудоў чалавек...

Доўга глядзеў я на халодныя хвалі і ня мог наглядзецца...

— А каб ты ведаў, якая пекната глядзець на яго, калі ў небе і гараць зоркі, сьвеце месяц, якая тады прыгожасьць...“, казаў Міхась.

— Ось пабачыш сам!..

— Ну пакуль мары ў бок — дадаў ён — давай лавіць рыбу будзем, цяпар павінна добра брацца...“

„Лавіць рыбу?“ зьдзівіўся я., А чым?“

— Чым?“ Перапытаў сьмяючыся Міхась „Вудою, браток, будзем лавіць... І ня чакаючы мяне, ён схаваўся ў кустох і праз хвілю прынёс скульсь дзьве добра налажаных вуды.

— „Ну вось маеш“, сказаў ён даючы мне адну вуду. „Будзем лавіць на хлеб“...„

Я выбраў сабе добрае мейсцо сярод кустоў, што расьлі над самай вадой і пачаў пробаваць шчасьце.

Але ці я ня ўмеў лавіць, ці проста глядзеў на паплавец ня мысьлючы аб рыбе, а толькі ужо сонца зайшло, калі мяне аклікнуў Міхась:

„Дзяргач хадзі!“

Я вышаў з свайго куста і ўгледзеў Міхася з якойсь дзеўчынай.

Падайшоўшы бліжэй, я спазнаў у дзеўчыне Ганну.

— „Вы прыйшлі адны?“ зьдзівіўся я „і ня баялісь?“

— „Чагож баяцца?“ спакойна адказала яна“.

— „Я дарогу ведаю добра... Гдзеж ваша рыба?“ запытала яна.

— „Вось усяго тры плоткі—адказаў я, тры рыбкі—па фунту вагай“...

-- „Э, дрэнны з цябе лавец,“ пакачаў галавой Міхась... Вось на паглядзі, калькі я іх нацягаў,“ і ён пакезаў пэлую нізаўку рыбы. „Ну добра — сьмеючыся казаў ён далей“. “Калі шанцуе дык і Халімов танцуе, цяпер давайце іх чысьціць дый зварым вуху“.....

Мы ўсе дружна прыняліся за працу. Праз хвіль з 15, рыба была ачышчана і ляжала ў саганчыку, а пад ім весяла гарэў агонь.

— „Добрая будзе ночка“, казаў Міхась, пазіраючы на неба.....

— „Вось маеце, уха гатова“, сказала Ганка, здымаючы з кійка саганчык.

Усе дружна прыняліся за яду.

— „Ну вось і добра пад'елі“, цяпер будзем пазіраць на дзела Божа, як кажа мой Бацька.....

Мы падайшлі бліжэй да вады і пачалі глядзець на возера.

Борзда цямнела неба, ужо ня была відаць другога берага. Адна за адной загараліся зоркі на небі, і справа адсьвечываліся ў вадзе, то гінулі ад набегшае хвалі, то зноў з'яўляліся.

Усе ў трох сядзелі моўчкі. Кожны меў свае мары, свае думкі.....

Вось, вось бачу я, як устаюць са дна возера сівыя дзяды з мячамі ў руках, выходзіць з хваль адзін за другім на бераг... Зьве штандар над імі, і голас я чую.....: „Сябры! Пэўна трэба нам зноў самім брацца за дзела, ня хочуць нашы праўнукі бараніць сваю волю, сваю старонку, пэўна трэба нам зноў сваёй рукой падняць меч за волю старонкі роднай! трэба нам самім пайсьці па вёсках, разбудзіць праўнукаў сваіх! Дакуль яны будуць жыць пад зьдзекам чужацкім, пад чужацкай навалай!..“

То ветрык шапаціць сітнягам, хвалі тутака бягуць над вадой, то месячык прыгожы ўзыйшоў на неба пагуляць, а мне здаецца, што чую голас загібшых дзядоў за нашу старонку, за волю і лепшую долю.....

Пад хваляй халоднай ляжаць байцы, пад цяжарам курганаў, паўсюль на старонцы роднай ёсь сьлед змаганьня народаў майго за долю і шчасьце Бацькаўшчыны мілай....

Дык гуляйце хвалі, гуляйце па абшары сваем, хай мацней сітняг шуміць, каб ніколі нязабыўся брат мой бедны, што на гэтых бярагох жыў, жыве і будзе жыць беларус.....

Шапоча цёмны лес казку сваю. Таемныя кажа легёнды лесу вада... Ночка пануе.....

Але хутка пройдзе яна, хутка згінуць зоркі адна за адной і зноў сонца праменьні зайграюць па хвалях возера, па хвалях сітняга.....

Дзяргач.

Мара.

(Маленькі абразок).

Ахвярую Ірачцы.

Смутна мне было глядзець на Сьвет Божы. Я мейсца сабе ня находзіў і хадзіў сярод хваль жыцьцёвых смутны пануры з жудасным настроем душы...

Цяжка мне была. Неба пакрыта цёмнымі хмарамі, і ня відна зоркі маей!

Мары схавалі яе ад мяне і очы мае напрасна шукаюць па небу зорку...

Яна далёка... І здесь за хмарамі...

А я сумую аб ей і душу маю яна ня пайме!

А як бы я кахаў яе, каб хмары атдалі мне зорку...

Яе схаваў бы я ад людзей сярод лесу цёмнага, гдзе краскі цвятуць і казкі гамоніць чароўна-цудоўныя хвалі галін...

Слухаў бы разам з ёй, як вецяр таемныя мары лесу шаптаў...

Дык развейцеся хмары цяжкія, атдайце мне зорку маю! Яе я бачыць жадаю, я хачу каб яна была вечна са мною...

Але ня слухаюць мяне хмары цяжкія і зорку хаваюць ад мяне... Але я веру!

Веру, што вецяр вольны мне прыдзе на дапамогу, ад зоркі хмары адгоне і ўглежу яе...

Маю зорку, далёкую! Краску маяго жыцьця!

Дык гдзе-ж ты вецяр? Чаму-ж ня ідзеш да мяне?

Дзяргач.

⁂

КАРЭСПАДЭНЦЫІ.

Вёска Семернікі.

(Ашмянскага павету Альшанскай гміны.)

Ось ўжо балей двух гадоў, як нашыя дзёткі астаюцца бяз асьветы. Няма школы. Ад каго гэта залежыць? мы ня ведаем, бо мы хочам беларускую школу, а нам яе ня дазваляюць адчыніць. Раней мы пасылалі сваіх дзяцей у Альшанскую Беларускую школу, але яе так сама зачынілі і ось прыходзіцца нашым дзеткам расьці бяз асьветы. Шмат каго мы ўжо прасілі аб гэтай справе і нічога ня выходзіла, але ось пад час выбараў у Сойм дык шмат інструктароў абяцалі дапамагчы ў гэтай бядзе. Дзякуй Богу што хоць абяцалі.

Селянін.

Рэдактар-Выдавец: Вацлаў Адамовіч

Друкарня „Друк“ Субач 2.